

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยม
สมบูรณโพนสิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน

แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Development of Teachers' Competence on Learning Activities Management Based Learner
Centered Approach at Phonsim Secondary School under the Office of Khaisorn Pomvihan

District, Savannakhet Province, Lao people's Democratic Republic

คำพอ แสงจันโท*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์**

ดร. อนัตตา ชาวนา ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 78 คน ประกอบด้วย ครูที่ทำการสอนโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม จำนวน 33 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 45 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์ และขั้นการสะท้อนกลับ โดยดำเนินการ 2 วนรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบนิเทศภายใน แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม สังกัด สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า

1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่ล้าหลังไม่ทันสมัย โดยยึดติดกับการสอนในรูปแบบเดิมๆ คือสอนโดยการอธิบายตามหนังสือแบบเรียน เขียนบนกระดาน แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด

1.2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม พบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดทักษะ

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู การจัดการเรียนรู้

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฝก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขาดเทคนิคการวัดและประเมินผล และผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. แนวทางการพัฒนาจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม สังกัด สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดำเนินการพัฒนา โดยในวงรอบที่ 1 ใช้ 1) การศึกษาดูงาน 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 3) การนิเทศภายใน และในวงรอบที่ 2 ใช้การนิเทศติดตามผล

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้องตามรูปแบบ สอดคล้องกับสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ประเมินได้ ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เสริมสร้างให้เกิดทักษะ ความรู้ และพฤติกรรมที่กำหนดให้อย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับดี สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นและวัย

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to investigate the conditions and problems on learning activities management based learner centered approach at Phonsim Secondary School under the Office of Khaisorn Pomvihhan District, Savannakhet Province, Lao people's Democratic Republic, 2) to establish the guidelines for developing teachers' competence development on learning activities management based learner centered approach at Phonsim Secondary School, and 3) to monitor and evaluate of teachers' competence the intervention.

The target group consisted of 78 participants comprising 33 teachers of Phonsim Secondary School, and 45 informants. This action research employed the two spirals of four phases of planning, action, observation, and reflection. The instruments used in this study consisted of an interview form, a test, an observation form, and an internal supervision form. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The conditions and problems on learning activities management based learner centered approach at Phonsim Secondary School under the Office of Khaisorn Pomvihhan District, Savannakhet Province, Lao people's Democratic Republic revealed that:

1.1 In case of conditions on learning activities management based learner centered approach at Phonsim Secondary School under the Office of Khaisorn Pomvihhan District, Savannakhet Province, Lao people's Democratic Republic most teachers still lacked knowledge and understanding of the managing learning activities based on learner centered approach. Through explaining the lessons on the textbook, using the blackboard and giving exercises.

1.2 In case of problems on learning activities management based learner centered approach at Phonsim Secondary School the teacher had no teaching techniques and better teaching approach. The teachers were also reported a lack written techniques for lesson plan based on learner centered approach. In addition, the teachers did not employ various measurement and evolution tools for learning assessment. As a result, the teachers were not able to manage the instruction based on learner centered approach which might lead to low learning achievement and larch of student ' participation.

2. The proposed guidelines for developing learner centered approach involved in the first round: 1) a study tour, 2) a training workshop, 3) supervision and in the second round use a follow-up supervision.

3. The effects after the intervention revealed that the co-researchers' gained knowledge and understanding. They were able to write lesson plans based on learner centered approach in a correct format, and followed the contents, learning objectives, and behavioral objectives conveying cognitive, intellectual, and psychological skill, This would help students obtain skill, Knowledge, and desired behaviors effectively. In addition, all co-researchers were able to manage instruction based on learner center approach, as a whole, at a good level. They were also able to manage the activities to suit the students' age and level.

Keywords: Teachers' Competence Development, Learning Activities Management.

ภูมิหลัง

ประเทศอาเซียนทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน การที่จะทำให้การศึกษานั้นมีส่วนสำคัญในการทำให้ประเทศมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่ง ประเทศส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาแห่งชาติ ในการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่ง ความรู้ นำพาไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ให้ประชาชนพลเมืองในแต่ละประเทศได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน ใน การเรียนรู้ และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานสร้างรายได้ พาประเทศสู่เป้าหมายที่วางไว้ (พัชรราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ, 2549, บทนำ)

การศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้กำหนดเป้าหมายดำเนินการไว้หลายประการที่ สำคัญ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษา 7 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีจุดเน้นที่สำคัญ ได้แก่ การปฏิรูปการศึกษาตามแนว ทิศทางการปฏิรูป การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การเอาใจใส่ปรับปรุง และขยายการศึกษาสำหรับเด็ก ก่อนวัยเรียน การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ และการจัดการศึกษาและ พัฒนาการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวง ศึกษาธิการและกีฬา, 2549, หน้า 27) ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยม สมบูรณ์โพธิ์นิม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนมากเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นกัน และมีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบบทบาทสมมติและการจัดการเรียนรู้แบบ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ ฯลฯ โดยระบุให้โรงเรียน ครูผู้สอนให้มีการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องสมบูรณ์ (กระทรวงศึกษา ธิการและกีฬา, 2553, หน้า 35)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สมหวัง สอนวิเชียร, 2555, หน้า 3) ซึ่งโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนมากจนเกินไป ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมาก จากการสอบถามบุคลากรในโรงเรียนจากการสอบถามอย่างไม่เป็นทางการของบุคลากรในโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ แขวงสะหวันนะเขต พบว่า 1) ครูผู้สอนครูยังยึดหลักการสอนแบบเดิมคือแบบบรรยายเนื้อหา ความรู้มากกว่าปลูกฝังให้เกิดทักษะกระบวนการคิด 2) ผู้เรียนผู้เรียนยังไม่มีความรู้เนื้อหาที่เรียนเนื่องจากไม่ได้แสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียน ซึ่งจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ได้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายและประสบความสำเร็จ (บุรชัย ศิริมหาสาคร 2549, หน้า 16) ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางการพัฒนาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ การที่ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาโรงเรียนชุมชนสังคมนักเรียนและตนเองถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณครูที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

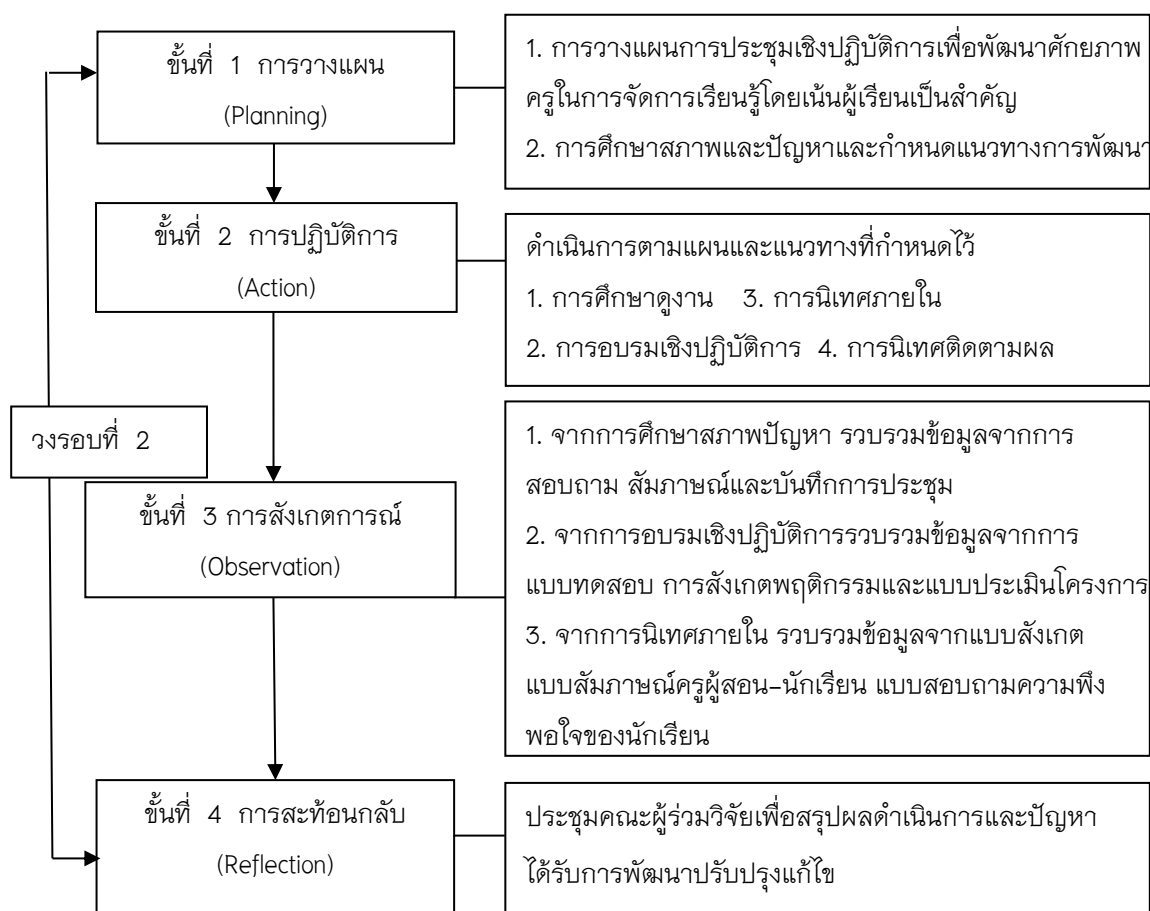
คำถามการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลซอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเป็นอย่างไร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม ว่าควรเป็นอย่างไร
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม ว่าเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลซอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนิม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) และใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการวงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (1988, pp. 11-15; อ้างอิงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551, หน้า 301-303) โดยมีการดำเนินการตามขั้นทั้งสี่จำนวน 2 รอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) วิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม อันประกอบด้วย รายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม ในรอบปี 2555 และวางแผนในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิหาน ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปนสิม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน ตามแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ผลที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาดูงาน และผลที่เกิดขึ้นจากการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) ประมวลผลจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประชุมสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 35 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย จำนวน 1 คน และผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูระดับชั้นอนุบาล - ครูชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 34 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 45 คน ได้แก่ ตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6
3. วิทยากร จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ฝ่ายมัธยม แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. ผู้นิเทศ จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสมบูรณโพนสิม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ได้แก่ เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมี 7 เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนกลับ ได้แก่
 - 2.1 แบบสอบถาม สภาพ ปัญหาการพัฒนา ศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
 - 2.2 แบบทดสอบ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มผู้เป้าหมายการวิจัยทั้งในช่วงก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งแบบทดสอบนี้ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลสภาพ และปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.4 แบบสังเกต มีวัตถุประสงค์ ใช้บันทึกพฤติกรรมกรรมการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการศึกษาดูงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวบรวมข้อมูลได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร
2. การปฏิบัติการ (Action) เป็นขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ แบบทดสอบ แบบบันทึกการประชุมเพื่อการสะท้อนกลับ และแบบบันทึกการประชุมในการศึกษาสภาพและปัญหา

3. การสังเกตการณ์ (Observation) เป็นขั้นตอนสังเกตการณ์ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
นักเรียน

4. การสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นขั้นตอนการประเมิน ตรวจสอบกระบวนการซึ่งได้จาก
เครื่องมือในการวิจัยในชั้นปฏิบัติการและการสังเกตการณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) และร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพและปัญหา จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
โรงเรียนมัธยมสมบูรณโปณลิม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิทาน พบว่า ครูส่วนใหญ่
ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ครูยังขาดการอบรมพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการนิเทศภายใน ครูยังมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา
ค่อนข้างน้อย และการให้ช่วยกำลังใจครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูส่วนใหญ่
นำแผนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยมาก มีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี
ทางการศึกษาน้อย ทำให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูยังยึดติดกับการเรียนการสอนแบบเดิมๆ คือ
สอนโดยการอธิบายตามหนังสือแบบเรียน เขียนบนกระดาน แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. แนวทางดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนมัธยม
สมบูรณโปณลิม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิทาน ใช้แนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง ได้แก่
1) การศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพิจารณากำหนดสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญได้แก่ โรงเรียนมุกดาวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในวันที่ 27 พฤษภาคม
พ.ศ. 2557 ในการดำเนินงานศึกษาโรงเรียนต้นแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้
แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยในการสอบถามการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบ
เทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โรงเรียนต้นแบบ 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยก่อนดำเนินการอบรมเชิง
ปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทำแบบทดสอบ ตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ
ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ ข้อคำถาม 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกใช้
ทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) และหลังการอบรม (Post-test) แบบสอบถามใช้สอบถามสภาพและปัญหา
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนา
ในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ของครู และพฤติกรรมของนักเรียน จากการสอบถาม แนะนำติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้อง

ตามรูปแบบ สอดคล้องกับสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระ การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่สามารถ วัดได้ประเมินได้ ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สร้างเสริมให้เกิดทักษะ ความรู้ และพฤติกรรมที่กำหนดให้อย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ครูสามารถใช้วัสดุในท้องถิ่นผลิตสื่อ และ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสม กับวัย ความสนใจ ความสามารถผู้เรียน วิถีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ออกของครู ผู้เรียนมี ความสนุกสนาน กล้าแสดงออกในกิจกรรมการเรียนรู้และผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา การให้โอกาสผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ผู้สอนจัดกิจกรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนาครูด้านการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมัธยมสมบูรณไพณลิสม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้คือ ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยรวมทั้งสิ้น 34 คน ซึ่งผลการวิจัยและประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพและปัญหา จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญโรงเรียนมัธยมสมบูรณไพณลิสม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิทาน พบว่า ครูส่วนใหญ่ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียนแผนการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้นี้ไม่หลากหลาย ครูยังขาดการอบรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียน การเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดกรณีศึกษาใน ครูยังมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ค่อนข้างน้อย และการให้ขวัญกำลังใจครู การจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูส่วนใหญ่ นำแผนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยมาก มีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ทางการศึกษาน้อย ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูยังยึดติดกับการเรียนการสอนแบบเดิมๆ คือ สอนโดยการอธิบายตามหนังสือแบบเรียน เขียนบนกระดาน แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้น้อย

2. แนวทางดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนมัธยม สมบูรณไพณลิสม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอนพมวิทานใช้แนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพิจารณากำหนดสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญได้แก่ โรงเรียนมุกดาวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ในการดำเนินงานศึกษาโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยในการสอบถามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ รูปแบบ เทคนิค การจัดการเรียนรู้อิงโรงเรียนต้นแบบ 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยก่อน ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทำแบบทดสอบ ตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัด ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียน แผนการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ ข้อคำถาม 30 ข้อ

เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกใช้ทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) และหลังการอบรม (Post-test) แบบสอบถามใช้ สอบถามสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การนิเทศภายใน เพื่อติดตามและ ประเมินผลการพัฒนา ในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ แบบสังเกต พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และพฤติกรรมของนักเรียน จากการสอบถาม แนะนำติดตามผล การนิเทศอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้อง ตามรูปแบบ สอดคล้องกับสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัด ได้ประเมินได้ ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สร้างเสริมให้เกิดทักษะ ความรู้ และพฤติกรรมที่กำหนดให้อย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ครูสามารถใช้วัสดุในท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถผู้เรียน วิถีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในผลการเรียนรู้ที่คาดหวังการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ผู้เรียนมี ความสนุกสนาน กล้าแสดงออกในกิจกรรมการเรียนรู้และผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา การให้โอกาสผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ผู้สอนจัดกิจกรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาครู ในการพัฒนาครู ถ้าให้เกิดผลครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจกระบวนการจัดการ การเรียนรู้อย่างแท้จริงและตระหนักในความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควร เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ใหม่ๆ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรูปแบบใหม่ๆ หรือการใช้นวัตกรรมในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูเป็นผู้ที่ทันการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1.2 การจัดการเรียนรู้ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูต้องวิเคราะห์นักเรียนให้ดีเพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ ผู้เรียนต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน และครู ต้องไม่ยึดติดกับนักเรียนอย่างเด็ดขาด และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก่อนให้งานนักเรียนควร ควรต้องศึกษาสิ่งนั้นให้ชัดเจนก่อน โดยเฉพาะความรู้ที่ได้จากสื่ออินเทอร์เน็ต และสามารถให้คำแนะนำนักศึกษาใน การสืบค้นได้อย่างถูกต้อง และเสนอแนะข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ

1.3 การนิเทศภายในในการจัดการนิเทศอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง จะช่วยให้การพัฒนาศักยภาพ ครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรประยุกต์ใช้การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อสามารถขยายผลไปสู่การนิเทศงานส่วนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

2.2 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะครู ในโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ โพนสิม สำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน เท่านั้น ควรเก็บข้อมูลจากโรงเรียนอื่นๆ ด้วย เพราะจะทำให้ได้สารสนเทศเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบของการศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีอื่นๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนมีศักยภาพบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษา ธิการและกีฬา. (2553). แผนปฏิบัติการประจำปี. แขวงสะหวันนะเขต:

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.

บุรชัย ศิริมหาสาร. (2549). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บู้ด พ้อยท์.

พัชรารวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ. 2549). การบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากร

การศึกษา. กรุงเทพฯ: เอส คิว ปรีนติ้ง.

สมหวัง สอนวิเชียน. (2555). การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนประถมสามัคคี เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

องอาจ นัยพัฒน์. (2551). การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสาน. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.